

ئەوانەى مېژووى خۇيان بۇ ئىمە دەنوسنەو

(سەبارەت بە قسەكانى مەلا بەختيار لەسەر حزبى كۆمۇنىستى كرىكارى)

ئاسۇ كەمال

لە گفتوگۇيەكى رادىيوى لاوان لە يۇتۇبۇرى سوید مەلا بەختيار لەو لەم بە پرسىارىك كە لەسەر ھىرشى يەككىتى نىشتمانى بۇ سەر حزبى ئىمە لە تەموزى 2000دا بوو، دەيەويىت مېژوو و تەجرۇبەى خۇى لەگەل يەككىتى دا بۇ ئىمە بنوسىتەو. لە 2002 ئەو ھەولانەى مەلا بەختيار گرتىە ئەستۇ بۇ دانىشتنى حزبى ئىمە و يەككىتى لەسەرئەو كىشەيەى لەنپوانماندايە، چاوەرپى بوين بزانيں ئەمە نىياز و ويستى يەككىتىيە يان تەنھا ھەولتى شەخسى خۇيەتى. لەم بارەوہ گفتوگۇى مەلابەختيار ئەو كاتە لەگەل رادىيوىكى سلیمانيدا كرى زۆر پىچەوانەى ئەم قسانەى ئىستای بوو لەویدا " ھىرشى بۇسەر حزبى كۆمۇنىستى كرىكارى عىراق بە پيشلىكرانى نازادى سياسى "داناوو ، بەلام دواى سەرنەگرتنى ھەولتە شەخسىەكانى مەلا بەختيار بۇ ئەم دانىشتنە بە لەناردا نەبونى ھىچ نىيازىك لەلايەن يەككىتى يەوہ بۇ چارەسەر كرىنى ئەو كىشەيە ، پيشنارى مەلا بەختيارىش ئىستا بوەتە زمانى "ئاقل كرىن" و " ئالوگۇر" پىك ھىنانى لەحزبى ئىمەد !!.

مەلا بەختيار لە تەجرۇبەى شەخسى خۇيەوہ سەپرى ھىزى عەسكەرى يەككىتى دەكات. كاتىك ئەو بەتاوانى ئەوہى موخالىفى سياسى سەركردايەتى يەككىتى و بەتايبەت نەوشىروان مستەفا بوو لە ناو كۆمەلەى رەنجدەرانداندا ، ھەر ئەم سەركردايەتتە بە ھىزى عەسكەرى مەلا بەختيار و چەند چەكدارىكى ترى ھاووپى گرت و زىندانى كرى و ئەوہى نەشاوہ بەرامبەريان كرى. ئەو كات سەركردايەتى يەككىتى ھەر ئەم زمانەى ئىستای مەلا بەختيار بەرامبەر بەئىمە بەكارى دىنى ، "15 چەكدار بوون و بە مەفرەزەيەكى ئىمە ئاقل كرىن" ، باسيان لە ھىرشى يەككىتى دەكرد بۇ سەر مەلا بەختيار و ھاووپىكانى. ئايا دەكرىت مەلا بەختيار لەم رۇوداو و مېژووہ ئەوہ فىرەبوپىت كە يەككىتى لەبەرنەوہى ھىزى عەسكەرى زۆرى ھەيە و دەتوانىت ھەر ھىزىكى موخالىفى سياسى خۇى سەركوت بكا، ئىتر دەپىت ئەم ھىزانە لە كوردستان ھەموو وەك مەلا بەختيار ئاقل بىن و لەو رۇوداوہ خۇش بىن و لەجىاتى لىپرسىنەوہ و پاشگەزبونەوہى ئەو تاوانبارنەى كوشتارى موخالىفى سياسى خۇيان كرىدۆتە شانازى بچىنەوہ دەست بەدامىنيانەوہ بگرىنەوہ بەلكو لە بەرەكەتى سەركەوتنەكانىاندا بچەسىنەوہ. ئەمە تەجرۇبە و ئامۇزگارىەكە كە ھەر كەس ولايەنىك پەپىرەوى لىبكات تاماوە مل كەچى ئەو ھىزانە دەپىت كە جگە لە سەركوت و پابەندنەبون بە نازادى سياسىەوہ ھىچ پەرنەسىبىكى تر لەبەرامبەر موخالىفى سياسى خۇياندا بەكار ناهىنن. ھەربۇيە باشتر وايە مەلا بەختيار ئەم زمان و ئامۇزگارىانەى بۇخۇى ھەلگىرىت و چىتر وەك بەشىك لەو سەركردانەى يەككىتى و وەك شەخسى نەوشىروان مستەفا خۇيىنى خۇى تال نەكات. ئەگەر وەكو خۇى دەللىت "ئەو رۇوداوہ خراب بوہ" ، دەپىت بزانيں قسەى لەسەر ئەو ھىزەى كوشتارى كرىدوہ چىيە؟ چ شتىك بە رەسمى و ئاشكرا لەسەر ئەو رۇوداوہ و قەدەغەكردنى حزب دەللىن؟ چ بەللىنىك دەدەن كە جارىكى تر ھىزى عەسكەرى بۇ سەركوتى موخالىفى سياسى خۇيان بەكار نەھىنن؟ بەلام زمانىك كە مەلا بەختيار قسەى پىدەكات نىشانى دەدا كە يەككىتى نىشتمانى ناتوانىت ئەو ئالوگۇرە لە خۇيدا پىك بەھىنىت و مەنتىقى ھىز و دەسەلاتى مىلشىياى خۇى بۇ چارەسەرى كىشەى لەگەل حزبى ئىمەدا ناگۇرپىت.

پەيوەندى نىوان يەككىتى و حزبى كۆمۇنىستى كرىكارى و چارەسەرنەبونى ئەم كىشەيە بەشىك لەو واقىعەتىكى گەورەترى كۆمەلگەى كوردستانە. ئەوہى كە حزبى دەسەلاتدار ھىچ پەرنەسىب و ياسايەكى نىيە كە نازادى ئەحزاب و ئۇپۇزسىيۇن بوون دابىن بكات و ھەموو قانون و مەنتىقىكى لە ھىزى عەسكەرى و مىلشىياى گەورەدايە ، بوەتە سەرجاوەى كىشەى گەورە لە كوردستاندا. جگە لەوہى ئەم سياسەت و مەنھەجە 4 سال شەرى ناوخۇى بەسەر خەلكى كوردستاندا سەپاند ، ئەم دەسەلاتە مىلشىياى و عەشیرەتتە ئەمروش ناتوانىت كۆمەلگەى مەدەنى كوردستان ببات بەرپوہ و چارەسەرى كىشە و خواستە مەدەنى و ئىنسانىەكانى خەلكى كوردستان بەداتەوہ. نازەزايەتى خويىندكارانى زانكۇكانى سلیمانى و مامۇستىيانى شار و شارۇچكەكانى سلیمانى دژ بە گەندەللى ئىدارى و سياسى بەشىكى ترى ئەو واقىعەتە بەرفراوانەيە كە رۇژ بە رۇژ يەخەى ئەم دەسەلاتە مىلشىياى و عەشیرەتتە دەگرىتەوہ . مەلا بەختيار دەپىت چاويك لە ھاتنە خوارەوہ و نەمانى مەتمانە بكات بەو رىكخراوانەى بەناوى جەماوەرەوہ ئەو مەسئولىەتى لەنبو خويىندكاران و مامۇستىيان و چىن وتويزەكانى تردا تا بزانيت ئەو ئىدعايانەى دەيكات لەمەر

دیموکراسی بونی یهکییتی و دابینکردنی خواست وژیانی خه لکی له لایهن دهسه لاته که ی ئهوانه وه تاسهر برناکات و درهنگ یان زوو ئه م بن بهسته سیاسی و ئیداریانه ئیمکانی په رده پۆش کردنیان نابیت.

ئه وه ی ماوه ته وه له سه ر دل خۆکردنیشیان به پۆستی سه رۆکایه تی ئه وه بلین که جگه له کیشه ی قولی نیوان یهکییتی و پارتی له سه ر پۆستی سه رۆکایه تی و بالادهستی که هیچ لایه کیان " ناتوانن ئالوگۆر له نه هج و سیاسه تیاندا پیک بهینن" و ئه م مملانی یه بدهنه دهست ئه و دیموکراسیه ته ی شانازی پیوه ده که ن، کیشه ی پۆستی سه رۆکایه تی له وه دایه که خۆیان له سه ر ته قسیم ی عیراق به سونه و کورد و شیعه به شه دهسه لاته که یان راگرتوه ئیتر چون ده توانن سه رۆکایه تی هه موو عیراق بکه ن . ئه م پۆسته سه رۆکایه تی ه ی تاله بان ی به قیمه تی ئیلحافکردنه وه ی کوردستان به حکومت و ده ستوری عیراقه وه به ده ست هاتوه که ماف و چاره نوی کوردستانی کردۆته پاشکوی حکومتیکی ئیسلامی و عه ره بی له عیراقدا ده بیت خودی ئه ندامانی خواره وه ی یهکییتی (جگه له کاربه ده ستانی سهروه) چ خیریک له سه رۆکایه تی ه ی تاله بانیدا به ده ست بهینن، چ جای خه لکی عامه ی کوردستان و عیراق؟ تانه وه ی به حیزبی کۆمونیستی کریکاری عیراقیش ده گهریته وه، ئیمه له م ئاهه نگی که له سه ر حسابی خه لکی کوردستان کیکی سه رکه وتن دابهش ده که ن ، به شداری ناکهین و کاری و ئیمه ئه وه یه حه قیقته تی تالی پشتی ئه م ئاهه نگی به خه لکی کوردستان و عیراق بلین.